

Dengang som i dag: Britisk imperiepolitik betyder hungersnød

Den nuværende bølge af fødevaremangel og global hungersnød burde ikke overraske nogen, der kender til Det britiske Imperiums frihandelspolitiske historie. For at underbygge dette bringer vi her denne artikel fra Schiller Instituttets arkiver, skrevet i 1991. (Fra Schiller Instituttets Kampagneavis 8, sommer 2008)

Af Paul Glumaz

Før Hitler var der Storbritannien og den britiske udhungringspolitik i Indien

Mens mange ser med afsky på hungersnøden i Afrika, der er forårsaget af institutioner som Den internationale Valutafond (IMF) og GATT [forgængeren for Verdenshandelsorganisationen WTO -red.] samt kornkartellerne, er det få der er klar over, at briterne i det forrige århundrede var foregangsmænd for denne politik. Her følger en kort gennemgang af den britiske udhungringspolitik i Indien fra 1764 til 1914, hvor briterne bevidst anvendte hungersnød og fødevarekontrol som det væsentligste middel til at herske og regere.

For at forstå spørgsmålet om hungersnød i Indien, må man begynde med den kendsgerning, at Indiens klima er kendetegnet ved regntiden. Vejret følger et mønster, hvor et område i det meste af året har tørt vejr, hvorefter der kommer en periode med kraftig regn. I løbet af et årti udebliver regntiden mindst en gang i et område.

Traditionelt landbrug i Indien og andre lande tog altid højde for dette ved at lægge fødevarer til side lokalt i landsbyerne, som sikrede, at der ville være tilstrækkeligt med mad under tørkeår. De centrale myndigheder, hvad enten det var en hinduprins eller en stormogul, ville ophæve

skatteopkrævningen i denne økonomisk usikre periode. Før end det britiske styre var det indforstået, at hungersnød måtte undgås, hvis de centrale myndigheder skulle have nogen som helst berettigelse som hersker over et område. Briterne ændrede alt dette.

Som B. M. Bhatia skriver i sin bog fra 1967, »Famines in India« (Hungersnød i Indien): »Fra omkring begyndelsen af det 11. århundrede til slutningen af det 18., var der fjorten større udbrud af hungersnød«. Det er cirka to per århundrede. Under Det østindiske Kompagnis styre i perioden fra 1765-1858 var der seksten større udbrud af hungersnød, otte gange flere end normalt. Derefter, under det britiske kolonistyre fra 1859-1914, var der i Indien omfattende hungersnød gennemsnitligt hvert andet år, eller 25 gange mere end normalt før briternes herredømme! Mens resten af verdens befolkning voksede på grund af teknologisk fremskridt, forblev Indiens befolkning, før 1914, på 220 millioner i mere end hundrede år.

Udbredt hungersnød, stort set hvert andet år, forårsaget med fuldt overlæg, var i over et halvt århundrede ryggraden i britisk kolonipolitik i Indien.

Historien om briterne i Indien er historien om den forsætlige fremkaldelse af hungersnød. Disse udbrud af hungersnød var resultatet af Det østindiske Kompagnis politik. Denne politik indbefattede udplyndring ved hjælp af »landbrugsbeskatning«, åger og rendyrket slaveri overfor den indfødte befolkning.

Som vi skal se, nåede denne udplyndring en grænse i midten af det 19. århundrede, der førte til den første kamp for indisk uafhængighed, hvilket begyndte med Sepoy-Mytteriet. Efter den opstand udviklede det britiske koloniministerium, der overtog alle operationer fra Det østindiske Kompagni, en ny politik. Den nye politik drejede sig om at skabe vedvarende hungersnød i udvalgte områder, med det formål at tilvejebringe en masse sultende mennesker, der kunne bruges til slavearbejde, som briterne havde brug for til at opbygge infrastrukturen til det

britiske styre.

Det østindiske Kompagni

Det britiske Østindiske Kompagni begyndte at overtage forvaltningen af Indien i 1764-65. Kompagniet blev udnævnt til diwan, eller guvernør, over området Bengalen af det skrantende stormogulrige. Briterne indtog Indien som forvaltere og skatteopkrævere for stormogulens hof.

Som skatteopkrævere havde de, antageligt griske, agenter for stormogulen inddrevet, hvad der svarede til £818.000 fra det bengalske område. I 1765-66, det første år under Det østindiske Kompagnis styre, var kompagniet i stand til at inddrive £1.470.000; i 1790-91 var dette beløb steget til £2.680.000. Ifølge Jean Beauchamps »British Imperialism in India«, skrev kompagniets chef i Indien, Warren Hastings, følgende til kompagniets hovedbestyrelse i London:

»På trods af tabet af mindst en tredjedel af indbyggerne i provinsen, og den deraf følgende nedgang i dyrkning, oversteg netto-opkrævningen i 1791 resultatet fra 1768... Det var naturligt at forvente, at skatteindtægterne også ville blive formindsket som følge af så stor en katastrofe. At det ikke skete, skyldtes, at disse med magt og vold blev opretholdt på samme niveau som tidligere«.

Den omtalte store katastrofe var måske den værste hungersnød i Indiens historie, som ramte provinserne Bengalen, Bihar og Orissa. Det anslås, at mindst ti millioner døde af sult. Omfanget af denne hungersnød var et direkte resultat af Det østindiske Kompagnis udplyndring.

Dyrkningsskat

For at øge skatteindtægterne havde Kompagniet iværksat et

system, hvor det »udliciterede« retten til at beskatte jorden, den såkaldte »dyrkningsskat«. Skatteopkræveren havde ret til at inddrive så meget skat som muligt, eftersom han havde købt denne ret på en auktion. Den der blev beskattet, den registrerede jordejer kaldet zamindari, havde til gengæld lov til at opkræve så meget som muligt til sig selv og skatteopkræveren fra de fattige bønder, der dyrkede jorden. Zamandarien, der kun var forpligtet til at betale skat til Kompagniet, havde stort set total magt over al jorden og alle bønderne.

På grund af dette udplyndringssystem efterlod Kompagniet ingen reserver til de tider, hvor regntiden ville udeblive. Desuden blev intet eller kun lidt sat af til vedligeholdelse af bøndernes infrastruktur, så som overrislingsanlæg. Resultatet var skrækkeligt, eftersom mere og mere af Indiens landbrugsareal kom under Kompagniets styre.

Udtømmningen af Indiens rigdomme ved hjælp af dyrkningsbeskatningssystemet, ødelæggelsen af den hjemlige tekstilindustri ved hjælp af »frihandels-dumping« af britiske tekstilvarer, samt den opiumsbaseerede plantageøkonomi, førte til sidst til heftig modstand fra befolkningen. Dette førte endelig til Sepoy-myteriet blandt zamindari'erne og andre, især blandt de der boede i områder, som ikke helt var under Kompagniets kontrol. Det knækkede næsten Det britiske Imperium.

Til slut blev Det østindiske Kompagnis styre i Indien afløst og erstattet af en generalguvernør og en koloniadministration. Kommissionen, som anbefalede denne ændring, drog den slutning, at problemet var mangelen på transport- og kommunikationsinfrastruktur, som var nødvendigt for at holde et så stort land besat. Kommissionsmedlemmerne drog også den konklusion, at der var brug for en herskende indisk klasse, der kunne fungere som mellemmænd for de britiske kolonialister.

Slavearbejdspolitik

Storbritanniens koloniale tilsynsførere blev enige om behovet for opbygningen af en rudimentær infrastruktur, for at gøre deres styre og udplyndring af Indien mere effektiv. Men Imperiet havde et problem. Det foreslåede net af jernbaner og storstilede kunstvandingsanlæg var, i kolonialisternes øjne, for dyre. Derfor besluttede man at tvinge den allerede udplyndrede indiske befolkning til at betale for disse udviklingsprojekter.

Det gav et andet alvorligt problem. Indien havde på den tid ikke en fritstillet arbejderklasse, der kunne levere billig arbejdskraft til sådanne projekter. Indiens kaste-system omfattede alle. Som Bhatia dokumenterer i sin bog, gjorde den rituelle fordeling af varer på det lokale plan, baseret på lav- og kasteforbindelser, det uønskeligt for enkeltpersoner og familier at forlade dette system – især ikke for at blive slaver for de britiske jernbane- og kunstvandingsprojekter.

Den britiske løsning på dette problem var »hungersnødhjælp«. Briterne oprettede »nødhjælpsarbejde« til at bygge jernbanerne. En hungersnød ville skabe forhold, hvor en inder, stillet over for døden på grund af mangel på mad, ville blive tvunget til at »vælge« at gå til et nødhjælpscenter, ligesom et sultende offer i Afrika i dag vil gøre. Når det først var gjort, mistede personen imidlertid sine kasteforbindelser og -privilegier. Derefter ville han få at vide, at hvis han fortsat ønskede at spise, måtte han arbejde med at bygge jernbaner til gengæld for mad. Den normale ration på disse projekter var under minimumseksistens, ligesom i nazisternes arbejds- og koncentrationslejre. Efterhånden som gårdsdagens sultofre døde af udmattelse og langsom udsultning i jernbane- og kunstvandingsprojekterne, ville dagens nye sultflygtninge komme ind i dette såkaldte hungersnødhjælpssystem. I dag ville man lettere omskrevet kalde dette system for »fleksibilitet« i arbejdsstyrken.

Med fremkomsten af jernbaner blev det nemmere for handelsmænd at opkøbe mad og andre varer billigt, og i visse tilfælde selv når det var dyrt, og eksportere dem til England – ligesom da briterne lod irerne sulte under kartoffelsyge-hungersnøden i Irland i midten af 1840'erne, samtidig med at man eksporterede deres korn. Under disse forhold ændrede hungersnød- og mangelsituationerne karakter. Mens hungersnød tidligere havde været et regionalt problem, blev fødevarer under denne britiske politik overalt i landet en mangelvare, hvilket ramte de fattigste på en katastrofal måde. Det var disse hungersnøddramte fattige, der derefter fortsatte med at levere arbejdskraft til »nødhjælpsarbejdet«.

Åger og mellemmænd

Opbygningen af jernbanerne bidrog også til at udvikle en klasse af indiske pengeudlånere, som blev mellemmænd for briterne. Det gjorde det endog muligt for briterne at kontrollere områder, der ikke var ramt af fejlslagen høst. Sådanne områder blev ramt af stærkt stigende priser på grund af efterspørgslen på deres fødevarer fra andre egne af landet. Pengeudlånerne ville så sælge britiske varer til inderne til oppustede priser og købe deres korn til lavpris. Derefter ville de sælge korn til høje priser, enten på de internationale markeder, eller til de selv samme folk i tider med hungersnød.

Eftersom disse transaktioner hovedsageligt blev udført på kredit, blev store dele af befolkningen gældsslaver til pengeudlånerne, hvis de altså var heldige nok at slippe for at arbejde i nødhjælpsprojekterne. Briterne spillede desuden dette system af gældsslaveri ud imod det traditionelle kastesystem, der aldrig havde måttet slås med sådanne uhyrligheder.

Dette system frembragte en klasse af pengeudlånere, der blev en magtfaktor, som briterne til dels kunne bruge som modvægt

til den lokale modstand i Indien mod deres styre.

Det indiske oprør i 1857 blev slået brutalt ned af britiske tropper

Omfanget af hungersnød over hele Indien kan måles på udbredelsen af jernbanesystemet. Der var 461 km jernbaner i Indien i 1857; 2560 km i 1861 og 5400 km i 1865; i 1895 var der 31.290 km og 55.550 km i 1914.

Med udbredelsen af jernbanerne og »nødhjælpen«, der byggede jernbanerne, steg korneksporten hastigt. Eksporten af ris voksede fra 571.500 tons i 1867-68 til 828.000 tons i 1877-78. Hvedeeksporten voksede 22 gange i samme periode, fra 11.960 tons til 254.920 tons. Denne politik forbryderiske karakter ses tydeligt, eftersom der var omfattende hungersnød i 1876-78. Eksporten af ris nåede op over 1,2 mio. tons, og hvedeeksporten nåede et lignende niveau i 1891-92.

Den værste hungersnød var i 1896-97, som ramte 62,4 mio. mennesker. Dette resulterede ifølge Bhatia bl.a. i folkelig opstand og uro i Bombay imod fortsat eksport af korn, i en tid, hvor folk stod overfor hungersnød. Den indiske regering nægtede imidlertid at ændre sin fødevarepolitik, og holdt stædigt fast ved det synspunkt, at »så længe handelen frit kan følge sin normale kurs, vil det, selv i den værst tænkelige nødsituation, gøre mere skade end gavn at forsøge at gribe ind...«

Lyder dette bekendt? Den første Bush-regering under præsident George H.W. Bush [1988-1992 –red.] bekendtgjorde en ny verdensorden baseret på »frihandel« og en ende på »restriktioner« pga. landes national suverænitet. Efterhånden som fødevarer og andre basale ressourcer i stigende grad kommer under euro-angloamerikanske kartellers kontrol, vil det meste af verden få det, som Indien havde det under briterne. Bush' nye verdensorden er faktisk ikke ny, og hovedredskabet

til at herske i denne nye verdensorden er hungersnød og »nødhjælpsprojekter« til ofrene.

Hvis folk ikke vågner op, vil de en dag opdage, at de har mistet hus og hjem og deres kære lavtlønnede arbejde, og nu må stå i kø til suppekøkkenet – hvor man vil få at vide, at der ikke vanker noget suppe, før man går med i et eller andet arbejdsprojekt. Slavearbejde, hungersnød og statsstøttede narkobaroner, som Det britiske Østindiske Kompagni, vil blive herrefolket i denne nye verdensorden. Det er sket før!

Måske man nu vil betænke sig, når man ser dokumentarfilm om det »strålende britiske herredømme i Indien« på tv. Den britiske politik i Indien var intet mindre end bevidst folkemord. Vi står i dag overfor den samme politik, men denne gang i globalt omfang.

Foto: Det britiske Imperium brugte fødevarekriser, som en del af deres politik

til at tvinge inderne til at arbejde gratis. Her er nogle af ofrene for den britiske politik

Fodnote:

1. Dette skal dog ikke tages som en støtte til kastesystemet, som bør afskaffes.

Læs også: A 'Free Trade' Blight Caused the Irish Famine på:

www.larouchepub.com

Fødevarereproduktionen skal fordobles

KAMPAGNEAVIS NR. 6, SOMMER 2008

[Download \(PDF, Unknown\)](#)

Schiller Instituttets foretræde for Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 28. maj 2008

Den 28. maj 2008 havde Schiller Instituttet foretræde for Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Tom Gillesberg holdt talen nedenfor og uddybede efter spørgsmål fra medlemmer af udvalget, hvorfor de seneste årtiers

frimarkedspolitik har slået fejl og at vi må vende tilbage til den form for nationale landbrugsprogrammer, der virkede i efterkrigstiden.

Talen som tekst

Tale af Tom Gillesberg, formand for Schiller Instituttet i Danmark, til Schiller Instituttets foretræde for Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 28. maj 2008.

Fødevarekrisen kræver handling nu!

Tak fordi vi måtte komme med så kort varsel.

Vi står midt i et sammenbrud af det globale finanssystem. Verden mangler mad og hyperinflationslignende fødevarerprisstigninger har gjort helt basale fødevarer utilgængelige for mange fattige mennesker. Der er en akut fødevarekrise. På trods af at formanden for FN's fødevare- og landbrugsorganisation FAO slog alarm for et halvt år siden, er krisen indtil for nylig blevet holdt ude af mediernes søgelys. 40 lande har allerede oplevet fødevareoptøjer og ifølge Den Asiatiske Udviklingsbank er en milliard mennesker i Asien allerede alvorligt truet af hungersnød. I Afrika, Latinamerika og andre steder, ser yderligere en milliard mennesker samme skæbne i øjnene.

Den 3.-5. juni er der FA0-topmøde i Rom. Det skulle have diskuteret klimaforandringer og bioenergi, men i lyset af den akutte accelererende globale fødevarekrise har Schiller Instituttets internationale formand, Helga Zepp-LaRouche, iværksat en global kampagne for at diskutere fødevarekrisen i stedet^[1]. Både de hurtige umiddelbare tiltag, der kan afbøde de værste af fødevarekrisens effekter, og et program, der kan fordoble den globale fødevarerforsyning og sikre, at vi både kan brødføde den nuværende befolkning og de ni milliarder mennesker, som FN anslår vi vil være i 2050. Med den

tilgængelige teknologi vi har i dag, er der ingen grund til at mennesker dør på grund af underudvikling, sult og fejlernæring. Det har Schiller Instituttet hævdet siden sin oprettelse og fremført med fornyet styrke, siden den amerikanske økonom og tidligere demokratisk præsidentkandidat Lyndon LaRouche startede sin Mad for Fred-kampagne i 1988.

Årsagen til fødevarekrisen

Det mest uhyggelige ved fødevarekrisen er, at den ikke er resultatet af klimaforandringer eller uforudsigelige naturkatastrofer, men af en forfejlet malthusiansk politik. Den globale tilgængelighed af de livsnødvendige fødevarer er blevet reduceret, så de nu danner grundlag for den seneste spekulationsboble på finansmarkederne. Spekulanter tjener enorme beløb på at true milliarder af mennesker på deres liv og eksistens. Hvor mange mennesker skal dø, før vi griber ind?

De populære bortforklaringer på fødevarekrisen, som når medierne siger, at den skyldes en fejlslagen høst i Australien og at inderne og kineserne er begyndt at spise mere, eller når Verdensnaturfondens grundlægger prins Philip hævder, at krisen skyldes overbefolkning, er kynisk manipulation. Ser man på den globale kornproduktion per person over de seneste 50 år, frem til slutningen af 1980'erne, er det tydeligt, at samtidigt som befolkningstallet steg, øgedes produktionen langt mere, fordi den ikke blev overladt til det "frie" marked, men blev prioriteret med programmer for national fødevarselvforsyning, øremærkede kreditter til landbrugsinvesteringer og produktionspriser for landmændene.^[ii]

Siden slutningen af 80'erne er det gået den anden vej. Det har været resultatet af et skifte i den overordnede økonomiske og handelsmæssige politik. Fødevarerlagre blev pludseligt omdøbt til overskudslagre, som skulle fjernes hurtigst muligt. Landmænd blev betalt for at producere mindre frem for mere. Gennem GATT og senere Verdenshandelsorganisationen WTO blev verdens lande tvunget til at fjerne nationale

beskyttelsesordninger for deres landbrug og erstatte forsyningssikkerhed med de "frie" markeds kræfter. Landmændene blev dårligere betalt mens multinationale fødevareregianter havde kronede dage. Samtidigt gennemtvang Den vestlige Verden, bl.a. gennem IMF og Verdensbanken, at fattige gældsatte lande skulle erstatte deres produktion af mad til hjemmemarkedet med underbetalte eksportafgrøder, der kunne skaffe indtægter til afdrage på gælden. Uanset faren for fødevarerforsyningen.

I miljøets navn sænkede man landbrugets produktivitet gennem restriktioner på gødning og sprøjtemidler, og der blev indført braklægningsstøtte, der kunne nedbringe den såkaldte "overproduktion". I de seneste år blev vanviddet så fuldbyrdet med beslutningen om at støtte produktion af biobrændsel fra majs og korn. Alene i 2007 blev majs og korn, der kunne have brødfødt 130 millioner mennesker i et helt år, lavet til bioethanol^[iii]. Det er, hvad FN's særlige rapportør for "ret til føde"-programmet har kaldt "en forbrydelse imod menneskeheden" – et emne Egyptens præsident Mubarak har fortalt, at han vil tage op på FAO's møde i Rom.

De seneste 25 års malthusianske politik – i "miljøbevidstheden", globaliseringens og frihandlens hellige navn – er altså årsagen til den fødevarerkrise, som nu truer menneskeheden.

Løsningen til fødevarerkrisen

Ligesom det var en forkert international politik, der har skabt denne fødevarerkrise, så er det også en ændret international politik, der kan løse den. Derfor opfordrer Schiller Instituttet Folketinget og den danske regering til at handle på følgende punkter og få dem sat på dagsordenen ved FAO's konference i begyndelsen af juni:

1. Fødevarerhjælp og hurtig nødhjælp til finansiering af såsæd, kunstgødning og landbrugsmaskineri til fattige nationer, så vi øger fødevarerforsyningen allerede næste høst.

2. Et omgående stop for brugen af fødevarer til biobrændsel, ophævelse af braklægningsprogrammer og en ny grøn revolution til øgning af landbrugsproduktiviteten.

3. Indgreb imod den globale spekulation i fødevarer og olie, der bærer hovedansvaret for den seneste tids kraftigt stigende fødevarerpriser, samt etableringen af et nyt Bretton Woods-finanssystem inden det nuværende finanssystem bryder helt sammen, som foreslået af Lyndon LaRouche^[iv] og for nyligt fremført af den italienske finansminister Tremonti.

4. Nedlæggelse af WTO og genetablering af nationale og regionale programmer for fødevarerforsyningsikkerhed inkl. sikring af produktionspriser til landmændene.

5. Programmer i fattige nationer for at øge fødevarerforsyningen gennem investeringer i infrastruktur, fødevarerindustri og vandprojekter.

6. Langsigtede investeringer i store infrastrukturprojekter som Den eurasiske Landbro, der vil reducere transporttiden, øge energiproduktionen og fremme udviklingen af underudviklede områder.

Danmarks ansvar

Danmark er et rigt land, der også er et landbrugsland. Alligevel har vi ladet os forblænde af den britiske liberalismes blålys og har været med til at propagere for afskaffelse af den form for økonomi og fødevarerpolitik, der i efterkrigstiden sikrede stadigt flere mennesker mere mad på bordet. Vi har været med til at påtvinge verden en global frihandelspolitik, der har betydet, at det mest uundværlige for os mennesker – mad – er blevet reduceret til blot at være en handelsvare og et spekulationsobjekt. At spise sig mæt er en menneskeret og fødevarer må derfor ikke styres af smarte købmænd og grådige spekulanter.

Danmarks og Marianne Fischer Boels forsøg på at afskaffe

resterne af EU's fælles landbrugspolitik, vil blot føje spot til skade gennem at yderligere forringe landmændenes kår og reducere fødevareproduktionen i EU. Erstatte vi egen fødevareproduktion med toldfri import fra fattige lande, vil vi ikke som hævdet forbedre deres situation, men blot sørge for at landmænd i ulandene, der burde producere mad til deres lokale marked, producerer til os i stedet og efterlader flere sultne maver i Afrika, Asien og Sydamerika. Vi må i stedet øge vores produktion gennem at genetablere produktionspriser i EU og samarbejde med det strategiske partnerskab mellem Rusland, Kina og Indien – og forhåbentlig snart USA – om at forhindre en verdensorden baseret på en moderne version af Det britiske Imperiums politik og de deraf følgende konflikter og krige.

Danmark må gøre skaden god igen, ved at sørge for, at vi i stedet for at bruge miljøargumenter til at lægge hindringer i vejen for den nødvendige produktion af mad, skaber en ægte grøn revolution med moderne videnskab og teknologi. Lad os erstatte de seneste årtiers malthusianske politik med en fordobling af verdens fødevareproduktion som det første skridt i en ny økonomisk verdensorden, hvor vi ved hjælp af videnskabeligt og teknologisk fremskridt giver alle mennesker fred, sikkerhed og velstand.

Tak for ordet.

[i] Bilag 1: "I stedet for krig og hungersnød, lad os fordoble fødevareproduktionen" og bilag 2: "Mobilization to Double Food Production is in Full Swing" af Helga Zepp-LaRouche

[ii] Bilag 3: "To Defeat Famine Kill the WTO" af Marcia Merry Baker

[iii] Bilag 4: "Showdown over Gorey/WTO Plans To "Let Them Starve" af Marcia Merry Baker

[iv] Bilag 5: "Out with Malthusian Ideas; Let's Develop the

Schiller Instituttets foretræde for Folketingets Udenrigsudvalg den 22. maj 2008

Den 22. maj havde Schiller Instituttet foretræde for Folketingets Udenrigsudvalg. Tom Gillesberg holdt talen nedenfor og uddybede efter spørgsmål fra medlemmer af udvalget, hvorfor det er et spørgsmål om liv eller død for fattige mennesker at vi erkender at de seneste årtiers frimarkedspolitik og antilandbrugspolitik har slået fejl og at vi må vende tilbage til det der virkede i efterkrigstiden. Formanden for Udenrigsudvalget, Gitte Seeberg, skal deltage på FAO-mødet i Rom og hun blev direkte adspurgt af Feride Gillesberg om at få sat spørgsmålet om at fordoble fødevareproduktionen på dagsordenen. Udvalgets medlemmer modtog også en række uddybende bilag. Se alle bilagene på folketingets hjemmeside.

Talen som tekst

Tale af Tom Gillesberg til Schiller Instituttets foretræde for Folketingets Udenrigsudvalg den 22. maj 2008.

Fødevarekrisen kræver handling nu!

Jeg er Tom Gillesberg, formand for Schiller Instituttet i Danmark.

Tak fordi vi måtte komme med så kort varsel.

Vi står midt i et sammenbrud af det globale finanssystem. Verden mangler mad og hyperinflationslignende fødevareprisstigninger har gjort helt basale fødevarer utilgængelige for mange fattige mennesker. Der er en akut fødevarekrise. På trods af at formanden for FN's fødevare- og landbrugsorganisation FAO slog alarm for et halvt år siden, er krisen indtil for nylig blevet holdt ude af mediernes søgelys. 40 lande har allerede oplevet fødevareoptøjer og ifølge Den Asiatiske Udviklingsbank er en milliard mennesker i Asien allerede alvorligt truet af hungersnød. I Afrika, Latinamerika og andre steder, ser yderligere en milliard mennesker samme skæbne i øjnene.

Den 3.-5. juni er der FAO-topmøde i Rom. Det skulle have diskuteret klimaforandringer og bioenergi, men i lyset af den akutte accelererende globale fødevarekrise har Schiller Instituttets internationale formand, Helga Zepp-LaRouche, iværksat en global kampagne for at diskutere fødevarekrisen i stedet[i]. Både de hurtige umiddelbare tiltag, der kan afbøde de værste af fødevarekrisens effekter, og et program, der kan fordoble den globale fødevareforsyning og sikre, at vi både kan brødføde den nuværende befolkning og de ni milliarder mennesker, som FN anslår vi vil være i 2050. Med den tilgængelige teknologi vi har i dag, er der ingen grund til at mennesker dør på grund af underudvikling, sult og fejlernæring. Det har Schiller Instituttet hævdet siden sin oprettelse og fremført med fornyet styrke, siden den amerikanske økonom og tidligere demokratisk præsidentkandidat Lyndon LaRouche startede sin Mad for Fred-kampagne i 1988.

Årsagen til fødevarekrisen

Det mest uhyggelige ved fødevarekrisen er, at den ikke er resultatet af klimaforandringer eller uforudsigelige naturkatastrofer, men af en forfejlet malthusiansk politik, der har reduceret den globale tilgængelighed af fødevarer og dermed har gjort de livsnødvendige fødevarer til det hotteste spekulationsobjekt i finansverdenen. Spekulanter tjener

milliarder af dollars mens millioner af mennesker dør.

De populære bortforklaringer på fødevarekrisen, som f.eks. at den skyldes en fejlslagen høst i Australien og at inderne og kineserne er begyndt at spise mere, er kynisk manipulation. Ser man på den globale kornproduktion per capita over de sidste 50 år, er det tydeligt at produktionen steg frem til slutningen af 1980'erne pga. programmer for national fødevarselvforsyning og brug af videnskabeligt og teknologisk fremskridt[ii].

Siden slutningen af 80'erne er det gået den anden vej. Det har været resultatet af et skifte i den overordnede økonomiske og handelsmæssige politik. Fødevarelagre blev pludseligt omdøbt til overskudslagre, som skulle fjernes hurtigst muligt. Landmænd blev betalt for at producere mindre frem for mere. Gennem GATT og senere Verdenshandelsorganisationen WTO blev verdens lande tvunget til at fjerne nationale beskyttelsesordninger for deres landbrug og erstatte forsyningssikkerhed med de "frie" markeds kræfter. Landmændene blev dårligere betalt mens multinationale fødevareregianter havde kronede dage. Samtidigt gennemtvang Den vestlige Verden, bl.a. gennem IMF og Verdensbanken, at fattige gældsatte lande skulle erstatte deres produktion af mad til hjemmemarkedet med underbetalte eksportafgrøder, der kunne skaffe indtægter til afdrage på gælden. Uanset faren for fødevarerforsyningen.

I miljøets navn sænkede man landbrugets produktivitet gennem restriktioner på gødning og sprøjtemidler, og der blev indført braklægningsstøtte, der kunne nedbringe den såkaldte "overproduktion". I de seneste år blev vanviddet så fuldbyrdet med beslutningen om at støtte produktion af biobrændsel fra majs og korn. Alene i 2007 blev majs og korn, der kunne have brødfødt 130 millioner mennesker i et helt år, lavet til bioethanol[iii]. Det er, hvad FN's særlige rapportør for "ret til føde"-programmet har kaldt "en forbrydelse imod menneskeheden" – et emne Egyptens præsident Mubarak har fortalt, at han vil tage op på FAO's møde i Rom.

De seneste 25 års malthusianske politik – i "miljøbevidsthedens" og globaliseringens hellige navn – er altså årsagen til den fødevarekrise, som nu truer menneskeheden.

Løsningen til fødevarekrisen

Ligesom det var en forkert international politik, der har skabt denne fødevarekrise, så er det også en ændret international politik, der kan løse den. Derfor opfordrer Schiller Instituttet Folketinget og den danske regering til at handle på følgende punkter og få dem sat på dagsordenen ved FAO's konference i begyndelsen af juni:

1. Fødevarehjælp og hurtig nødhjælp til finansiering af såsæd, kunstgødning og landbrugsmaskineri til fattige nationer, så vi øger fødevareforsyningen allerede næste høst.
2. Et omgående stop for brugen af fødevarer til biobrændsel.
3. Stop for WTO's angreb på nationale programmer for fødevareforsyningssikkerhed, og sikring af produktionspriser til landmændene.
4. En ny grøn revolution til øgning af landbrugsproduktiviteten.
5. Programmer i fattige nationer for at øge fødevareforsyningen gennem investeringer i infrastruktur, fødevareindustri og vandprojekter.
6. Indgreb imod den globale spekulation i fødevarer og olie, der er medansvarlig for de stigende fødevarepriser, samt etableringen af et nyt Bretton Woods-finanssystem inden det nuværende finanssystem bryder helt sammen, som foreslået af Lyndon LaRouche[iv] den italienske finansminister Tremonti.
7. Langsigtede investeringer i store infrastrukturprojekter som Den eurasiske Landbro, der vil reducere transporttiden, øge energiproduktionen og fremme udviklingen af underudviklede

områder.

Danmarks ansvar

Danmark er et rigt land, der også er et landbrugsland. Alligevel har vi ladet os forblænde af den britiske liberalismes blålys og har været med til at propagere for afskaffelse af den form for økonomi og fødevarepolitik, der i efterkrigstiden sikrede stadigt flere mennesker mere mad på bordet. Vi har været med til at påtvinge verden en global frihandelspolitik, der har betydet, at det mest uundværlige for os mennesker – mad – er blevet reduceret til blot at være et spekulationsobjekt og en handelsvare. At spise sig mæt er en menneskeret og fødevarer må derfor ikke styres af de normale handels- og markedsmekanismer.

Danmarks og Marianne Fischer Boels forsøg på at afskaffe resterne af EU's fælles landbrugspolitik, vil blot føje spot til skade gennem at yderligere forringe landmændenes kår og reducere fødevareproduktionen i EU. Erstatte vi egen fødevareproduktion med toldfri import fra fattige lande, vil vi ikke som hævdet forbedre deres situation, men blot sørge for at landmænd i ulandene, der burde producere mad til deres lokale marked, producerer til os i stedet og efterlader flere sultne maver i Afrika, Asien og Sydamerika. Vi må i stedet øge vores produktion gennem at genetablere produktionspriser i EU og samarbejde med det strategiske partnerskab mellem Rusland, Kina og Indien – og forhåbentlig snart USA – om at forhindre en verdensorden baseret på en moderne version af Det britiske Imperiums politik og de deraf følgende konflikter og krige.

Danmark må gøre skaden god igen, ved at sørge for, at vi i stedet for at bruge miljøargumenter til at lægge hindringer i vejen for den nødvendige produktion af mad, skaber en ægte grøn revolution med moderne videnskab og teknologi. Lad os erstatte de seneste årtiers malthusianske politik med en fordobling af verdens fødevareproduktion som det første skridt

i en ny økonomisk verdensorden, hvor vi ved hjælp af videnskabeligt og teknologisk fremskridt giver *alle* mennesker fred, sikkerhed og velstand.

Tak for ordet.

[i] Bilag 1: "I stedet for krig og hungersnød, lad os fordoble fødevareproduktionen" og bilag 2: "Mobilization to Double Food Production is in Full Swing" af Helga Zepp-LaRouche

[ii] Bilag 3: "To Defeat Famine Kill the WTO" af Marcia Merry Baker

[iii] Bilag 4: "Showdown over Gorey/WTO Plans To "Let Them Starve" af Marcia Merry Baker

[iv] Bilag 5: "Out with Malthusian Ideas; Let's Develop the Planet!" af Lyndon LaRouche

---

Kræv folkeafstemning om Lissabon-traktaten

KAMPAGNEAVIS NR. 5, FORÅR 2008

Download (PDF, Unknown)

Finanssystemet kolliderer! Magnettog over Kattegat

KAMPAGNEAVIS NR.4, EFTERÅR 2007

[Download \(PDF, Unknown\)](#)